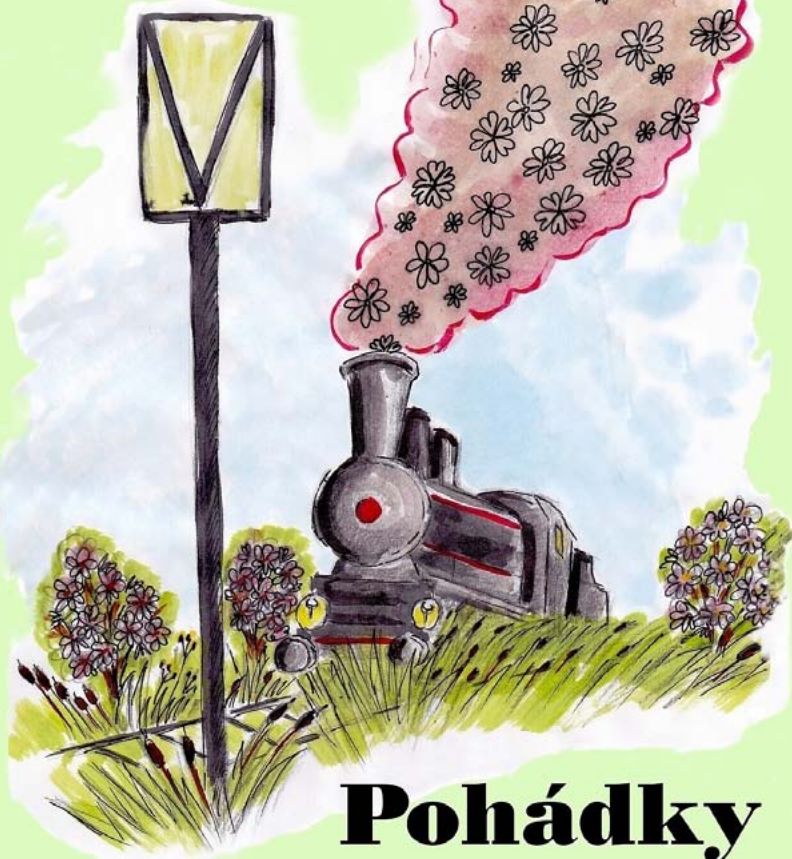

ROMAN KOZÁK

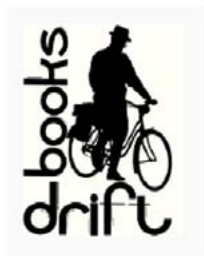
Pohádky ze šumavských lokálek

driftbooks

POHÁDKY ze šumavských lokálek

ROMAN KOZÁK

Roman Kozák

Volary 2013

Vydalo

Nakladatelství Petr Čmerda - DriftBooks

Tolarova 355, Volary
jako e-knihu No. 5
rok vydání 2013
(pouze elektronické vydání)
www.driftbooks.eu

Konverze do elektronických formátů Lukáš Vik:
www.tvorbaeknih.cz

Databook.cz

odpovědný redaktor: Petr Čmerda
ilustrace: Jarmila Kůsová
Roman Kozák © Volary 1993, 2013

ISBN 978-80-87741-12-2 (Formát PDF)
ISBN 978-80-87741-13-9 (Formát ePub)
ISBN 978-80-87741-14-6 (Formát Mobi)

Těm, kteří mávají vlakům

Výpravčí v červené čepici je pánem nad všemi vlaky jak ve stanici, tak na trati. Správný výpravčí si musí vědět rady dočista vždycky a zpoždění vlaku mrzí správného výpravčího víc než cestující. Strašákem pro všechny výpravčí je takřečený mangl. Že nevíte, co to je? Inu, mangl je zelený lístek, na kterém stojí psáno třeba: „Vysvětlete, proč stál polední vlak čtvrt hodiny před semaforem vaší stanice!“ nebo „Napište, co se stalo na trati, že lokomotiva se zeleným komínem přijela do nádraží o půl hodiny později, než měla!“

Takovýto lístek posílají výpravčím inspektoři z ředitelství, a podle toho, jak výpravčí zpoždění vysvětlí, ho buď potrestají, nebo nepotrestají. Protože některé zpoždění vlaku je zaviněné a některé nezaviněné. Ať tak či tak, zpoždění vlaku je pro železničáře ostuda, a takovou viditelnou ostudou pro výpravčího je právě zelený mangl.

I stalo se, že do jedné šumavské stanice, kde se sbíhají tři horské tratě, začaly mladému panu výpravčímu z ničeho nic chodit mangly jeden za druhým. Pan výpravčí se se nad manglem vždycky trochu zasní, a potom na něj svým zlatým perem napsal: „Vlak ten a ten byl zpožděn z toho důvodu, že jsem nebyl během služby v dopravní kanceláři, jak je nařízeno, neboť jsem našim novým motoráčkům vyprávěl pohádky, aby se přes noc v depu nebály.“ A pak se pan výpravčí pokaždé usmál a rovnou tu pohádku na zadní stranu manglu napsal. Potom dal zelený mangl do obálky, orazítkoval ji služebním razítkem a poslal do Budějic.

Na ředitelství se nejprve hrozně zlobili. „Taková drzost! Ten pan výpravčí si z nás dělá legraci!“ Ale pak nejmladší pan inspektor povídá: „Páni kolegové, co kdybychom si napřed tu pohádku pěkně celou poslechli?“

Ostatní inspektoři se nejprve zakabonili, ale nakonec si řekli, že to vlastně není špatný nápad a usadili se pohodlně v křeslech. Nejstarší inspektor si nasadil brýle a začal pohádku nahlas číst.

Pojednou to tam bylo jeho durdění, ta tam byla přísnost jeho kolegů. Všichni pozorně poslouchali pohádku ze šumavské staničky,

a protože se jim moc a moc líbila, tak panu výpravčímu zpoždění odpustili.

A tak tomu od té doby bylo pokaždé, když na volarské nádraží přišel mangl za zpožděný vlak.

O neposlušném semaforu

Za časů, kdy ještě v Černém Kříži sloužíval výpravčí, došlo na starý semafor. Už měl svá léta, a tak není divu, že byl celý prohlodaný rzí, a na to, že by přečkal další šumavskou zimu, by nikdo nevsadil ani šesták.

A tak na jeho místo před nádraží „U černého kříže“, jak se totiž stanice Černý Kříž dříve jmenovala, dali zbrusu nový semafor. Leskl se novým zánovním lakem a jeho červenobílý stožár byl jediným veselým zjevem v tomto zapadlém a zádumčivém lesním koutě.

Nový semafor si z toho zprvu nic nedělal, ale pak mu přece jen začalo být smutno. Byl rád za každou mašinku, která kolem něho projela. Jenom se mu zdálo, že mašinky si ho moc nevšímají. A jak mu bylo smutněji a smutněji, začal jednoho dne na každou mašinku mávat na pozdrav svým červenobílým ramenem. Mával jím nahoru a dolů, a znovu nahoru, znovu dolů, a zase nahoru, a zase dolů.

A to vám nastala mela! To byl najednou zmatek! Nejen mašinky, ale i strojvůdci, ba i sám pan výpravčí nevěděli, co se děje. Jenom zázrakem nedošlo k žádnému neštěstí!

Jen co pan výpravčí zjistil, kdo způsobil všechen ten nebezpečný rozruch, odpojil od neposlušného semaforu všechny dráty a nechal ho napospas větru a dešti.

Divíte se, jak se dá jezdit bez semaforu? Inu, jde to! Výpravčí si musí vědět rady vždycky, a to by bylo, aby si pan výpravčí z Černého Kříže neporadil s jedním neposlušným semaforem!

Za nějaký čas mašinka s červenými koly uslyšela před Černým Křížem jakési kňourání. Rozhlížela se kolem, ale kde nic, tu nic. Jenže kňourání neustávalo, a tak mašinka zastavila docela.

„Kdo to jen může být?“ rozhlížela se zvědavě kolem sebe. „Koloušci jsou už odrostlí a zajáci nemají proč kňourat,“ mudroval služební vagón, a tu si všiml, že po stožáru nedalekého semaforu stékají velké kapky.

„Že by kňoural ten neposlušný semafor?“ napadlo mašinku i služební vagón zároveň. A skutečně!

„Ou, ou, prosím, já už budu poslouchat, ou, ou, jenom mě tu nenechávejte o samotě, ou, mě se stýská ...,“ kňoural semafor tak smutně, že mašinka dojela do stanice a všechno panu výpravčímu pověděla.

Pan výpravčí došel k semaforu, a když se přesvědčil, že semafor myslí své polepšení vážně, zapojil ho opět, jak náleží.

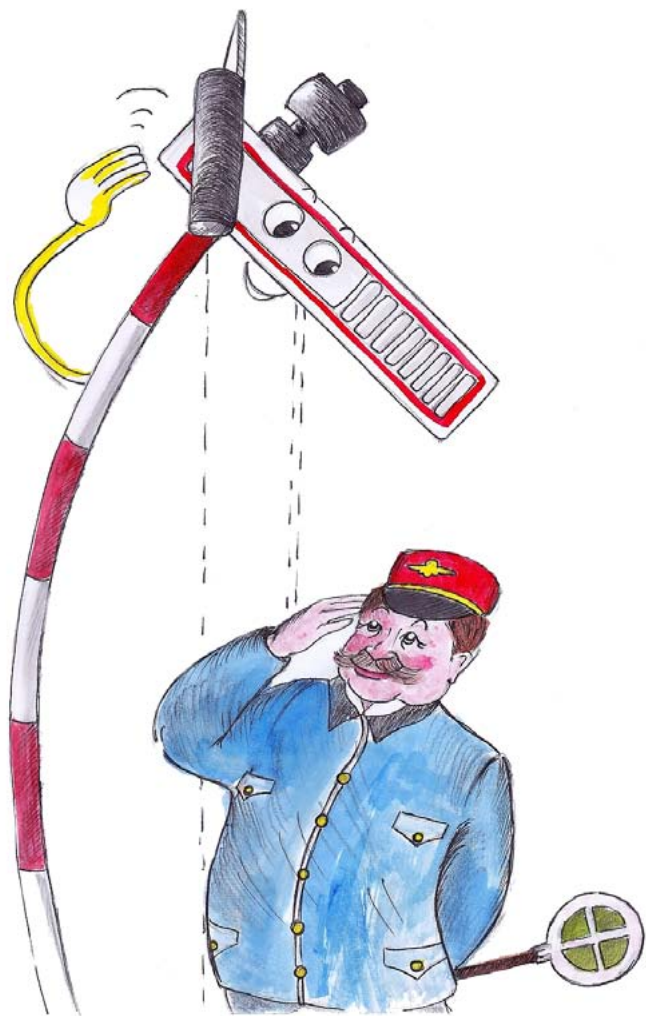
Nový semafor se zaradoval, jako by kolem něho právě projel Modrý šíp, nejslavnějších z rychlíkových motoráků, co kdy po šumavských lokálkách jezdily, a slíbil panu výpravčímu, že bez jeho rozkazu nehne ani brvou, natož svým červenobílým ramenem.

A tak od té doby, když mělo být rameno semaforu dole, bylo dole, a když mělo být mahoře, bylo nahoře. Přesně podle toho, jak pan výpravčí v červené čepici nařídil.

Ptáte se: „A co mašinky?“ Ty, když se dozvěděly, co bylo příčinou smutku nového semaforu, mu už nikdy, ale docela nikdy nezapomněly zahoukat na pozdrav.

A tak až zase někdy pojedete po šumavské trati, budete už vědět, že zvuková znamení neznačí jenom „Pozor na vlak!“. Mašinky svým pískáním a houkáním zdraví semaforey podél trati a děkují jim za hlídání volné cesty.

„Hů! Huhů! Ahój – a děkujeme! Huh....!“7

Jak se kluci učili pískat

Dva kluci z ulice na konci města se chtěli naučit pískat. Napadlo je, že nejspíš se naučí pískat od ptáků. „Pískají od kuropění do setmění a to by bylo, aby nás to nenaučili!“ řekli si. Jenže sběhali půl lesa a domluva s ptáky žádná.

Kluci tedy zašli za starým pánem, který choval ptáky ve spoustě klecí a klícek. Ten však jejich prosbu odmítl. „Cože? Řekli jste pískat? Ale, mládenci, to je pro ptáky urážka. Ptáci nepískají, pamatujte si to.“ Předváděl své drobné krasavce v klíčkách a něžně vysvětloval: „Ptáci cvrlikají, ptáci švitoří, ptáci trylkují. Ale nepískají! Píská se kopaná!“ řekl pak namísto rozloučení.

Kluci zamířili ke hřišti. Zrovna se tam hrál mistrovský zápas, a tak si kluci o přestávce počkali na pana rozhodčího v černé košili a černých trenýrkách. „Dobrý den, pane rozhodčí, naučte nás prosím pískat,“ řekli slušně kluci, ale muž v černém se urazil, až málem spolkl píšťalku.

„No dovolte, chlapci, já zápas nepískám, já zápas soudcuji! V tom je rozdíl!“ řekl důrazně a vběhl zpátky na hřiště. „Pískají tak jediné brzdy u vlaku!“ křikl ještě přes rameno a zahájil druhý poločas.

Kluci se zamysleli: „No jasně, vždyť on má pan rozhodčí pravdu.“

Vydali se k nedalekému nádraží, aby počkali na příjezd poledního vlaku. A skutečně! Vlak se vrátil do stanice a s pronikavým pískáním brzd zastavil u perónu. Nejbližšího železničáře se kluci zeptali, jak by to měli udělat, aby je brzdy naučily pískat tak, jak to umí ony.

Muž s kladívkem na dlouhé násadě se rozesmál. „I vy kluci! Tak za prvé: lézt pod vagóny je hrozně nebezpečné. Za druhé: brzdy

nepískají, ale skřípou. A za třetí: když brzdy skřípou, znamená to, že pan strojvůdce moc prudce brzdil, nebo že podvozek vagónu není řádně promazán. A od toho, abych to napravil, jsem tady já.“

Kluci zklamaně sklopili hlavy, ale železničář je povzbudil. „Běžte k panu výpravčímu, mládenci. Ten vám určitě poradí. A pískat umí jako málokdo: vždyť jeho pískání musí slyšet a poslechnout každý vlak.“

Prísrný pán v červené čepici přivítal kluky vlídně. Vyslechl je, a pak povídá: „Víte, kluci, já nepískám jen tak! Já pískám na služební píšťalku – na tuhle stříbrnou, vidíte? – a pískat bych vás naučit mohl. Jenže nesmím! Kdybyste pískali jako já, mohlo by dojít k nehodě, protože by vaše pískání pletlo mašinky.“

Místo zklamání kluci zajásali. Poděkovali panu výpravčímu a vyběhli na perón. „Mašinky! To je ono! Mašinky pískají nejsilněji ze všech. Naučíme se pískat od mašinek.“

U depa našli kluci železničáře s odznáčkem malé mašinky na klopě blůzy a poprosili ho o radu, za kterou mašinkou jít.

„Musím vás zklamat, hoši,“ řekl muž. „Naše mašinky nepískají. Naše mašinky houkají.“

Klukům vhrkly slzy do očí. „Mašinky byly naše poslední naděje. Mysleli jsme, že mašinky opravdu pískají.“

„Jó, kluci,“ posunul si železničář čepici do týla, „staré mašinky opravdu pískaly. Naše nové mašinky už jenom houkají.“ Pak se lišácky usmál a řekl: „Když ale přestanete brečet – protože správní kluci nebrečí – tak vám jednu starou mašinku ukážu. Co vy na to?“

Kluci polkli překvapením: „Opravdu?“

„Nu ano. Jděte támhle dozadu,“ ukázal rukou železničář, „tam nám ještě jedna stará mašinka stojí.“

Kluci došli na místo, kam je železničář poslal, a užasli. Stáli před mašinkou s nablýskaným parním kotlem, s načervenalým měděným kováním, s lesklými mosaznými součástkami a s komínem, jaký žádná nová mašinka nemá. Když se dosyta vynadávali na tu nádheru před sebou, přednesli mašince svoji prosbu.

„Hoši, hoši! Jak vás mohu naučit pískat, když já jsem jen stroj a vy jste lidé?“ řekla mašinka a cosi v ní zavržalo. „A navíc,“ vzdychla, „jsem už stará...“

Kluci stáli a nevěděli, co dělat. Pak ten v šedivém svetru povídá: „Stáří nevadí, mašinko. Moc se nám líbíš. A jsi jediná, kdo umí pískat. A když je někdo jediný, kdo to může udělat, tak to musí udělat. Prosím.“

Tu v mašince zavržalo podruhé a klukům se zdálo, že mašinka pookřála. Měli pravdu.

„Dobrá, kluci,“ řekla mašinka. „Dojděte pro starého topiče, co bydlí v domku u přejezdu. Když mu pomůžete, ukážu vám, co ještě dovedu. Ale s pískáním, nu, to nevím, nevím...“

Kluci udělali, jak mašinka řekla. Starý topič prosbu neodmítl. Zdálo se, že ví své. Když roztápěl starou mašinku, v očích se mu zablýsklo. Jestli radostí nebo dojetím, to věděl jen on sám. Pozoroval kluky, co mu pomáhali, a kdovíproč co chvíli smrkal do kapesníku. Pak kamsi sáhl, čímsi pootočil a za cosi zatáhl. Mašinka si odfoukla a z jejího buclatého komína vyrazil oblak dýmu. V soukolí cosi zacvakalo a odkudsi vyrazily obláčky bílé páry. Písty se začaly zdvihát, táhla se rozhýbala a kliky zarachotily. Syčení přešlo v pravidelné odfukování a kluci stáli beze slova v úžasu před dychtivým a pravidelně běžícím soustrojím parní mašinky.

A když se ojnice pohnuly a ocelově lesklá mašinka se za tichého supění rozjela, kluci jen obdivně hvízdli. Ano, hvízdli; slyšeli jste správně.

Mašinka sebou cukla a ohlédla se. Společně s kluky se rozesmála. „A je to! Kluci, vy jste hvízdli! Odtud je k pískání už jen kousek.“

Pak se podívala: „To jsem opravdu způsobila já?“

Kluci mávali rukama, smáli se, běhali kolem mašinky a hvízdali a hvízdali a hvízdali. Mašince se s každým bafnutím komína vracela její bývalá síla. Po chvíli si dodala odvahy a zkusila parní píšťalou písknout.

Veselé, pronikavé a tak trochu slavnostní písknutí prolétlo od depa ke kanceláři pana výpravčího a odtud na trať. A znovu! A ještě! A ještě jednou!

Při čtvrtém písknutí se kluci přidali a pískali spolu s mašinkou. „Hú, huhú! Hú, huhú! Huhuhuhúúú!“

A tak mašinka naučila kluky pískat. Povedlo se jí to proto, že mašinka není jenom obyčejný stroj. „Huhú! Huhuhuhúúú!“